

แบบบันทึกองค์ความรู้

ชื่อความรู้ การแก้ไขปัญหาความยากจนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (คร.ยากจน)

ชื่อ นางสาวรัตน์ สมหมาย

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนชำนาญการ

สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบรบือ

ชื่อเรื่อง การแก้ไขปัญหาครัวเรือนยากจนด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (คร.ยากจน)

ในปัจจุบันได้เกิดความเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงสภาพการดำรงชีวิตของประชาชนในชนบท โดยเริ่มมีวิถีการดำรงชีวิตที่ยึดถือวัตถุเป็นสิ่งจำเป็น ต้องการพึ่งพาตัวกลางในการแลกเปลี่ยน คือ “เงิน” ความยากจนในทัศนคติของคนบางกลุ่มจึงถูกวัดจากปริมาณการรับ และใช้จ่ายเงิน เพื่อบำบัดความต้องการ และได้มาซึ่งปัจจัยในการดำรงชีวิต

การแก้ไขปัญหาความยากจนคือ การส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความตระหนักที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์บางอย่าง ที่ก่อให้เกิดความไม่สมดุลด้านชีวิตความเป็นอยู่ เช่น การลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น การเพิ่มรายได้ การลดค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระโดยการผลิตอาหารและสิ่งของเพื่อใช้เอง รู้จักประหยัด อดออม และสร้างภูมิคุ้มกันในตัว ดังนั้นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างยั่งยืน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำข้อมูลครัวเรือน
2. ชี้แจงรายละเอียด สร้างความเข้าใจให้กับครัวเรือนยากจนเป้าหมาย
3. ค้นหาศักยภาพครัวเรือน
4. ค้นหาปัญหาของครัวเรือน
5. ครัวเรือนยากจนเป้าหมายน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
6. ติดตาม สนับสนุน การดำรงชีวิตครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

/7. ประเมิน....

7. ประเมินความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องจนครัวเรือนสามารถพึ่งตนเองได้อย่าง
ยั่งยืน

สรุป

การส่งเสริมให้ครัวเรือนเกิดความตระหนักที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ดำรงชีวิตที่เหมาะสม เป็นหัวใจหลักแก้ไขปัญหาคะยาคจนของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย
อย่างยั่งยืน

แบบบันทึกองค์ความรู้

ชื่อความรู้ การขับเคลื่อนครอบครัวพัฒนาในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อ - สกุล นางอนงค์ ม่วงแมน

ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาครอบครัวพัฒนา

เนื้อเรื่อง

การดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ เป็นการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เป็นแนวทางปรับเปลี่ยนระบบคิดในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่เหมาะสมเป็นชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ ซึ่งพัฒนากร เป็นเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล เป็นผู้นำนโยบายแนวทางการขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย สู่การปฏิบัติโดยมีเป้าหมายอยู่ที่ความ “อยู่เย็นเป็นสุข” ของประชาชนในหมู่บ้าน

การขับเคลื่อนครอบครัวพัฒนาในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำความยั่งยืนในการพัฒนาหมู่บ้าน

กระบวนการทำงาน

ขั้นการเตรียมตัว

๑. ศึกษารายละเอียดแนวทาง ขั้นตอน กระบวนการ และเป้าหมาย / วัตถุประสงค์ของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบ ให้เข้าใจ

๒. วางแผนการขับเคลื่อนครอบครัวพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ
๓. ค้นหากิจกรรมในการพัฒนาครอบครัวต้นแบบ จำนวน ๓๐ คน / ครอบครัว

ขั้นดำเนินการ

๑. ทบทวนความรู้ให้แก่ครอบครัวพัฒนา
๒. ส่งเสริมกิจกรรมทางเลือกแก่ครอบครัวพัฒนา
๓. สรุปบทเรียนจากการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ในการทำงาน

๑. การชี้แจงทำความเข้าใจสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. สร้างครัวเรือนตัวอย่างที่ประกอบอาชีพ และดำรงชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ปรับทัศนคติ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ให้มีความยั่งยืนเข้มแข็ง โดยการจัดทำบัญชีครัวเรือน
๔. สรุปบทเรียน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. การประสานงาน เป็นการบูรณาการทำงานร่วมกับผู้นำชุมชน แกนนำกลุ่มองค์กรชุมชน แกนนำกลุ่มองค์กรเครือข่าย
๒. การใช้หลักการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและการพึ่งตนเอง
๓. ผู้นำชุมชนมีศักยภาพและมีภาวะผู้นำสูง เสียสละ
๔. มีกองทุนชุมชนที่เข้มแข็งสามารถสนับสนุนกิจกรรมชุมชนได้ดี มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
๕. จัดทำบัญชีครัวเรือน

ผลการดำเนินงาน

จากการใช้กลยุทธ์ดังกล่าวทำให้ชาวบ้านห้วยทราย ม. ๓ ตำบลโนนราษี ตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม รู้จักวิเคราะห์ตนเอง มีแผนในการดำรงชีวิต และมีความขยันในการประกอบอาชีพ ให้อยู่ได้ของคนในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น

กฎ ระเบียบ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- แนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- การจัดทำบัญชีครัวเรือน